

TANG SOM MARINT VIRKEMIDDEL

**Annette Bruhn, Michael Bo Rasmussen, Teis Boderskov,
Xueqian Zhang & Marianne Thomsen**

Aarhus Universitet, Bioscience/Environmental Science, Silkeborg
Center for Cirkulær Bioøkonomi, Aarhus Universitet

GOD TILSTAND I DET MARINE MILJØ?

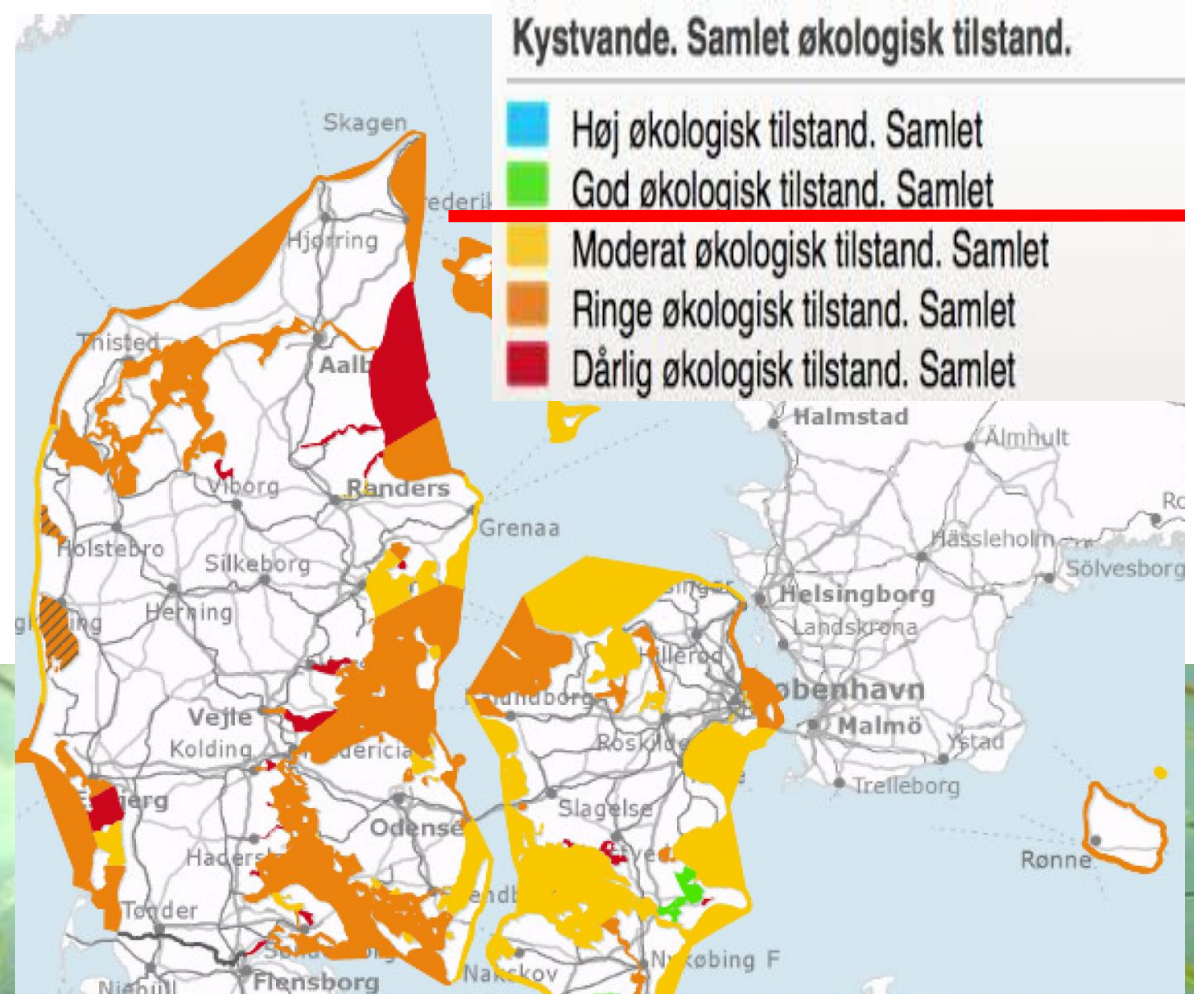
—
EU's Vandrammedirektiv

God økologisk tilstand

Biologiske kvalitetsparametre

- Fytoplankton
- Bundfauna
- Ålegræs
- Makroalger

One out – all out

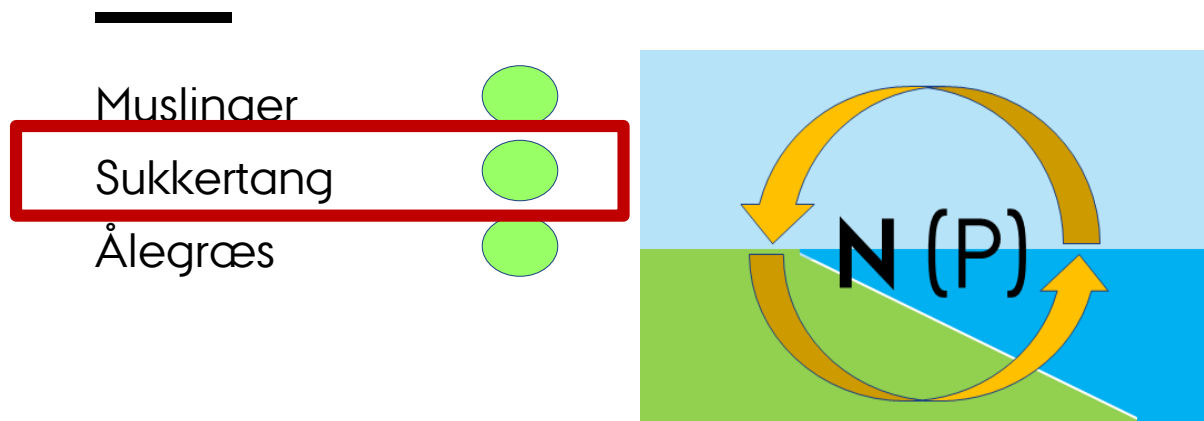
MARINE VIRKEMIDLER?

- Er placeret i det marine miljø og virker direkte på det marine miljø
- Bidrager til at opnå god økologisk tilstand i de marine vandområder
- **Supplerer** terrestriske virkemidler
- Er placeret langt fra kilden
- Forhindrer ikke næringsstoffer i at nå det marine miljø
- Opsamler næringsstoffer uanset kilde
- Fjerner/binder næringsstoffer og/eller har en direkte effekt på de biologiske kvalitetselementer (fytoplankton, bunddyr, ålegræs, makroalger)
- Kan reducere næringsstoffernes turn-over i det marine miljø
- Kan være en forudsætning for målopfyldelse i Vandrammedirektivet

Ny rapport på vej om
potentialer og barrierer

VIRKER DET I DANSKE FARVANDE?

Andre miljøeffekter: Sigtdybde, strøm- og lysforhold, biodiversitet, sedimenteffekter, naturgenopretning, erosionsbeskyttelse

Areal effektivitet (kg N/ha/år)

Omkostningseffektivitet (DKR/kg N)

Egnede lokaliteter

Potentialer og barrierer

Kategori 1

Teoretisk og praktisk dokumenteret
Testet i danske farvande
Datagrundlag er tilstrækkeligt omfattende til at igangsætte virkemidlet i egnede danske områder

Kategori 2

Lovende potentiale
Dokumentation ikke entydig
Yderligere dokumentation påkrævet

Kategori 3

Teoretisk potentiale
Udokumenteret i praksis

Udenfor kategori

Ikke egnet i danske farvande

SUKKERTANG SOM MARINT VIRKEMIDDEL

Dyrket sukkertang

Sukkertang podes på liner eller net

Udsættes i egnede områder

Optager næringsstoffer fra det omgivende vand

Høstes ved maximal/optimal biomasse

6 (3) dyrkningsområder i DK – kommercielt og forskning

Teknologiudvikling igang i DK og EU

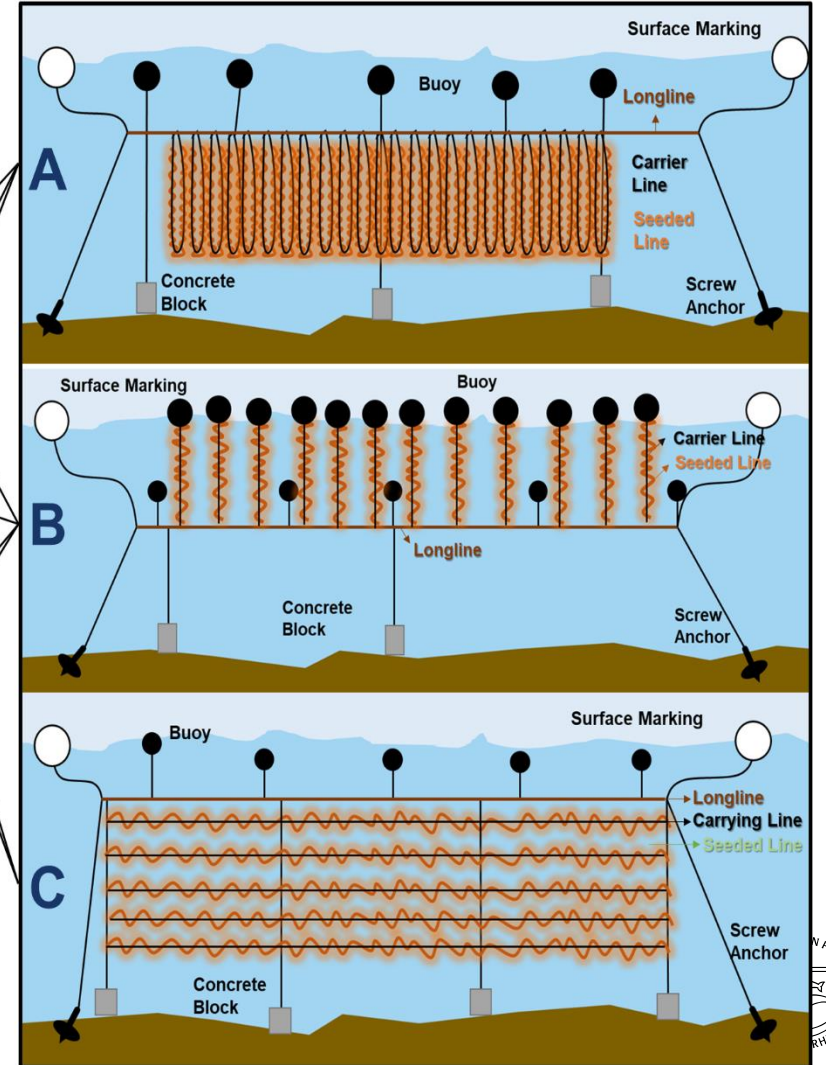
Data fra flere forskningsprojekter i DK 2011-2021

10 ÅRS ERFARINGER FRA DANMARK

L1A	Limfjorden	Spore Seeding
L4B	Limfjorden	Spore Seeding
H2A	Hjarboe	Spore Seeding
H3A	Hjarboe	Spore Seeding
H4B	Hjarboe	Spore Seeding
H6C	Hjarboe	Spore Seeding
H7C	Grenaa	Spore Seeding
G4B	Grenaa	Spore Seeding
G5B	Grenaa	Direct Seeding

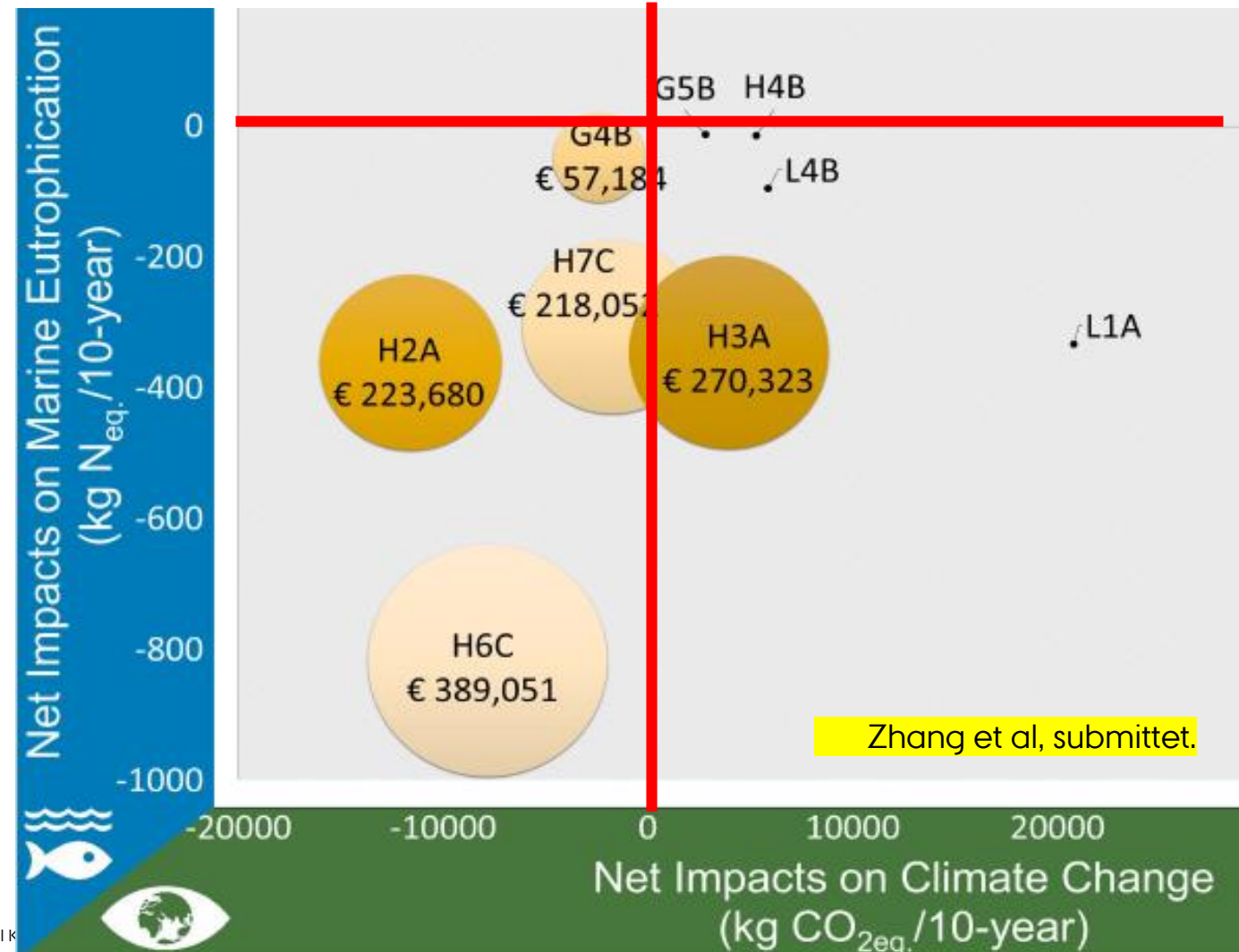
MILJØMÆSSIGT OG ØKONOMISK BÆREDYGTIGT

—
Evalueringer af 9 dyrkningssystemer i perioden 2011 og 2020

Det bedste system (H6C):

- årligt optag på op til 653 kg C, **82 kg N** og 4,7 kg P / ha / år
- netto CO₂-fodaftryk på **-1160 kg CO₂e** / ha / år
- nettofortjeneste på **290.000 KR** / ha / år

Energiforbruget til produktion af liner udgør 23–39 % af den samlede CO₂ emission

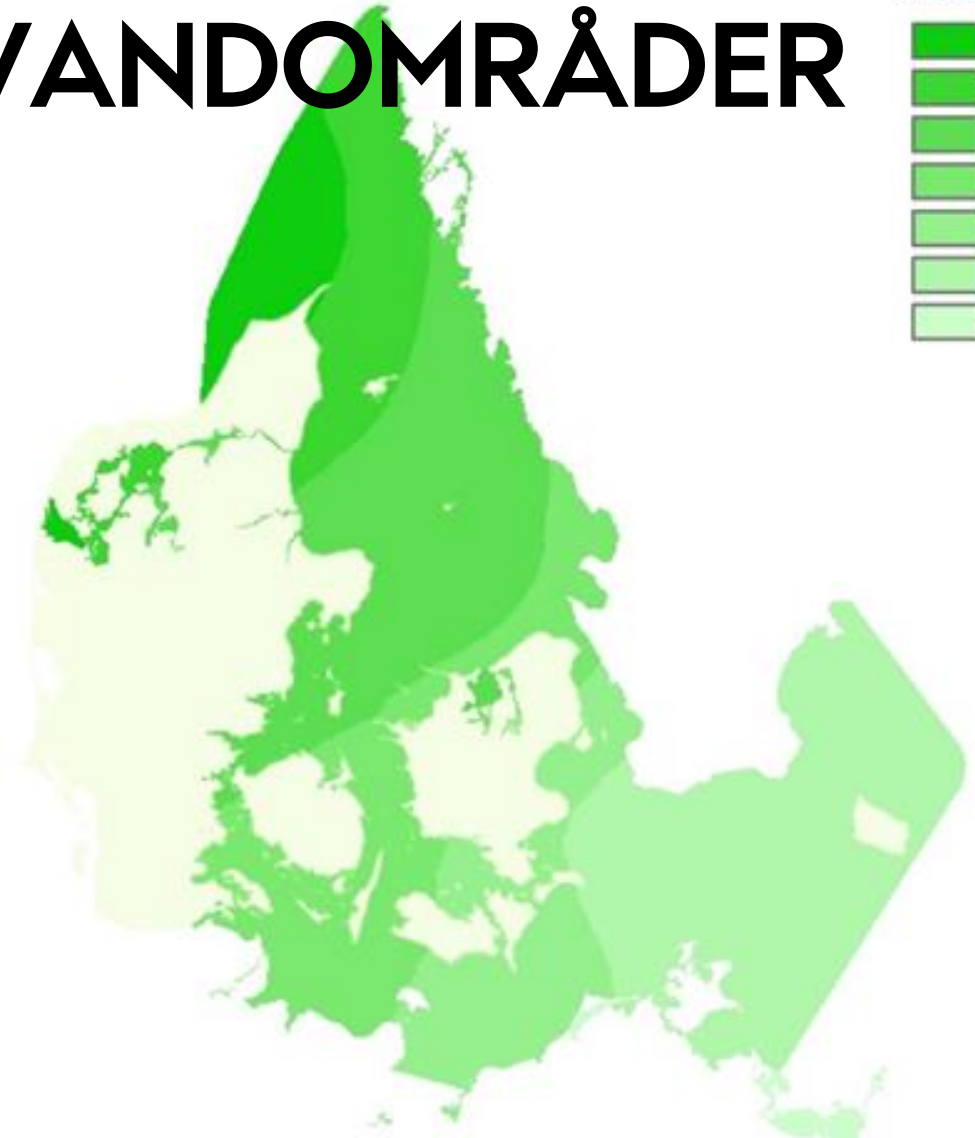
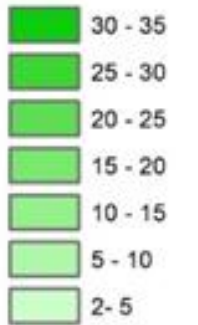
Zhang et al, submittet.

POTENTIALE I DANSKE VANDOMRÅDER

Biomasse udbytte

- **Saltholdighed**
- Lys
- Næring (N indhold varierer $\times 10!$)
- Eksponering og strømforhold

- Dybde
- Afstand til havn
- Øvrige aktiviteter på havet
- ...

Avg Salinitet

POTENTIALIALE I DANSKE VANDOMRÅDER

Dyrkningspotentiale – ikke N potentiale!

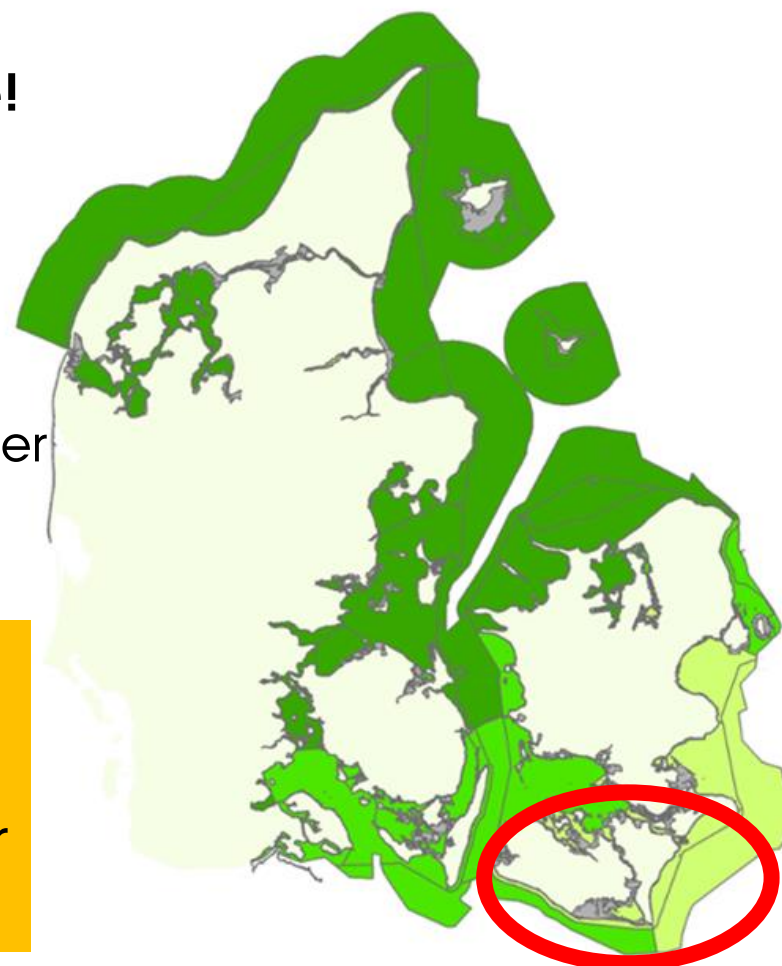
- **Saltholdighed**
- Rumlig model på vej
- Inddrager lys, N, P, C, hydrologi
- Forudsige produktion og miljøeffekter

N-fjernelse:

Sukkertang: < 82 kg N/ha/år

Muslinger: < 1000-3000 kg N/ha/år

Komplementende + synergi

Dyrkningspotentiale

0,70 - 1,00

0,50 - 0,70

0,25 - 0,50

0,00 - 0,25

Vanddybde 0 - 3 meter

KLIMA GEVINSTER

- Optag af 653 kg C / ha / år
- Netto CO₂ aftryk af hele produktionen: -1 160 kg CO₂ /ha / år
- Modvirker forsuring af havet (lokalt)
- Producerer ilt
- <11% af optaget C lagres potentielt (sekvestrering)

Carbon Capture and Utilisation

- Erstatte produkter med større CO₂ aftryk (fx importeret soya)
- Erstatte fossile brændstoffer (energi, plastik)
- Potentiel reducerende effekt på køers metanproduktion?

BARRIERER

Produktion

- Dyrkningstilladelser: er dyre, proces tager tid, midlertidighed
- Videnshuller omkring miljøeffekter
- Teknologiuudvikling og arbejdskraft
- Stabil produktion af spireliner
- Betaling for økosystemtjenester – behov for dialog mellem myndigheder
- Stabilitet i afsætning
- Modstand mod opdrætsanlæg på havet

Aftager

- Udenlandske producenter er billigere
- Forbruger accept – langsom tilvænning til tang
- Ekstraktion af protein/højværdistoffer - teknologiuudvikling

HVIS DET ER NOGET, VI VIL IMPLEMENTERE..

Scenarie 1: Tang som marint virkemiddel

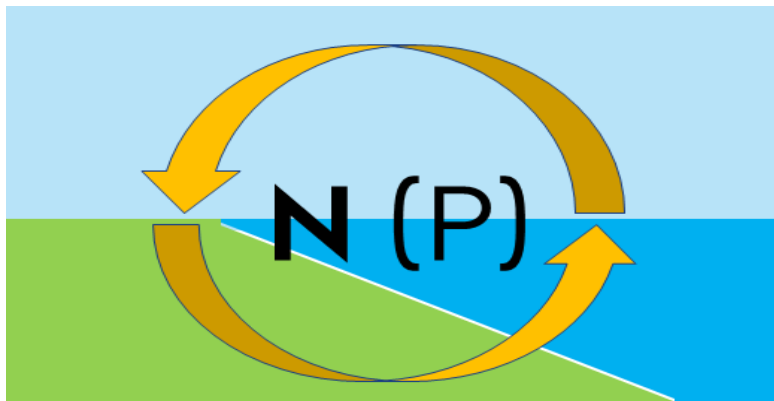
5 % af N reduktion med marine virkemidler – heraf 10 % med sukkertang:

20 kton tang • **114 t N** • 1,7 kton CO₂e • 1500 ha

Scenarie 2: Naturbaserede løsninger

Øget biodiversitet og flere beskyttede havområder: 5 % af allerede udnyttede havområder (vindmølleparker) udlægges til tangproduktion:

76 kton tang • **437 t N** • 6,5 kton CO₂e • 5600 ha

NÆSTE SKRIDT

NÆSTE SKRIDT

- Ny virkemiddelrapport fra DTU – potentialer og barrierer
- Udkast til vandområdeplaner 2021-2027 i høring (Miljøstyrelsen)
- Beslutning om indsatser og evt. marine virkemidler
- Rumlig model for tangproduktion, miljø- og klimaeffekter
- Kommunikation og strategi på tværs af miljø-, klima- og fødevarerpolitik - udløse potentiale for marine virkemidler:
  - Havmiljø
  - Klima
  - Bioressourcer

Tak for opmærksomheden!

Og tak til:

